

Udødelig stemme

ANNA ANCHER

Anna Ancher blev født 18. august 1859 i Skagen. I et lille essay: "Barndoms minder fra Skagen", fortæller hun i 1911 om, hvordan hendes mor Ane Brøndum ville gøre det så godt for den prominente gæst, digteren H.C. Andersen, som 17. august 1859 ankom til Brøndums Hotel, som det hedder i dag. Gæstgivergården blev den gang drevet af Anna

Anchers forældre og dannede rammen om mange tilrejsendes besøg i Skagen, således også H.C. Andersens. Ane Brøndum elskede digtere, og sendte øjeblikkelig pigen af sted til Grenen for at hente rødspætter, og selv begyndte hun at bage vandbakkelse.

Men da den utålmodige gæst fik fisken bragt ind, var han så vred, at han gik uden at spise. Fru Brøndum tog sig dette så nær, at hun måtte gå i seng, og om natten arriverede jeg, skriver Anna Ancher. H.C. Andersens vrede fortog sig dog, han dukkede op igen, og boede nogle dage på gæstgivergården.

PÅ KANTEN

MARIA
STENSGÅRD
POULSEN

Sommeren 1874 blev en milepæl i Anna Anchers liv. Hun fortæller, at 13. juli kommer en ung, langhåret maler, slæbende på sin malerkasse, og beder om logi og mad. Han spiste tre stegte duer, men kunne vist have spist flere, selv lignede han en af Faraos magre køer, skriver Anna Ancher, og videre: "Jeg fik lov at bringe ham The og tog ham ordentlig i øjesyn; ja, han var ikke af de værste. Hans navn var Michael Ancher".

Som vi ved, blev Michael Ancher hendes kommende mand, og allerede samme efterår deltog han i hendes konfirmation, hvor han holdt en tale for hende, den første tale i hans liv, hvor han ønskede hende al mulig lykke, "den gavstrik", skriver hun, om den sag. De blev gift på hendes 21 års fødselsdag.

Anna Ancher blev inspireret af Michael Ancher, som allerede i 1875 fik følgeskab af kunstnerkollegerne Viggo Johansen og Karl Madsen, som boede i Skagen hele sommeren. Vinteren 1876 rejser hun til København for at gå på Vilhelm Kyhns maleskole for kvinder, opfordret af kunstnerne som mente hun havde talent. Anna Ancher debuterede på Charlottønborg i 1880 med maleriet "En gammel mand, der skærer pinde" af skawboen Lars Gaihe, som også var model for Michael Ancher og Christian Krogh.

Anna Ancher var således den eneste af skagensmalere som var født og opvokset i Skagen, og blev den kvindelige kunstner, som producerede flest malerier. 150-års-jubilæet for hendes fødsel fejres i 2009 på Skagen Museum med udstillingen: "Anna (jeg) Anna".

Det kan undre, at den række af danske kunstnere som helt siden 1800-tallet har yndet national og international anerkendelse, herunder skagensmalerne, fortsat forbigås i stor udtrækning, i kunst- og kulturformidlingen i skole og -uddannelsessystemet. Det kan se ud som om, at keramikopkammeraterne i ph-lampernes skær - læs 68'erne, som nogen år i endnu vil være de toneangivende, elsker andedammens abstrakte malere og konceptkunstnere.

● Maria Stensgård Poulsen, cand.pæd. i billedkunst 1992. Stud. mag. i kunsthistorie og dansk, indskrevet ved Aarhus Universitet. Censor i billedkunst ved Lærer- og Pædagoguddannelsen i DK. Anmelder ved nettidsskriftet Kulturkapellet. Medlem af Aalborg Kunstnerværksted. Gift og mor til to børn. Fra i dag fast skribent "på kanten".

31. marts 2008